

Regeringens proposition

2010/11:88

Ramavtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Indonesien, å den andra

Prop.
2010/11:88

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 mars 2011

Fredrik Reinfeldt

Gunilla Carlsson
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ramavtalet om ett vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Indonesien, å andra sidan. Förhandlingarna med Indonesien avslutades i juni 2007 och undertecknades av båda parter i november 2009. Genom avtalet om partnerskap och samarbete med Indonesien inrättas ett modernt ramverk för de bilaterala förbindelserna mellan parterna, vilka för närvarande styrs av EEG-ASEAN-avtalet från 1980. Som grund för samarbetet har ramavtalet de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen. Avtalet innehåller ett rättsligt bindande åtagande från Indonesiens sida om respekt för mänskliga rättigheter samt skyldigheter i fråga om terroristbekämpning och massförstörelsevapen som grundar sig på internationellt godtagna normer. Genom avtalet åtar sig Indonesien också att ansluta sig till Romstadgan för den internationella brottmålsdomstolen (ICC). Avtalet berör samarbete på ett brett spektrum av områden, såsom miljö och klimatförändring, energi, vetenskap och teknik, luft- och sjöfart samt kultur och utbildning. Avtalet omfattar även frågor om migration, människosmuggling och penningtvätt samt ekonomiska frågor som handel och investeringar. Avtalet utgör ramen för förhandlingar om frihandelsavtal med ASEAN-länder, vilket innebär att det kommer att krävas att avtal om partnerskap och samarbete ingås med respektive land innan ett frihandelsavtal kan ingås. Politiskt utgör avtalet med Indonesien ett riktmärke för motsvarande avtal med andra länder i regionen.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Bakgrund	4
4	Utvecklingen i Republiken Indonesien	5
5	Sverige och Republiken Indonesien	6
6	Ramavtalets innehåll	7
6.1	Avtalets art och räckvidd	7
6.1.1	Artiklarna 1–5	7
6.2	Samarbete i regionala och internationella organisationer ..	8
6.2.1	Artikel 6	8
6.3	Bilateralt och regionalt samarbete	8
6.3.1	Artikel 7	8
6.4	Samarbete när det gäller handel och investeringar	8
6.4.1	Artiklarna 8–16	8
6.5	Samarbete inom andra områden	9
6.5.1	Artiklarna 17–40	9
6.6	Institutionell ram	12
6.6.1	Artikel 41	12
6.7	Slutbestämmelser	12
6.7.1	Artiklarna 42-50	12
7	Godkännande av avtalet	13
7.1	Skälen för regeringens förslag	13
	Ramavtal om ett vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Indonesien, å andra sidan	14
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 mars 2011	69

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2010/11:88

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner ramavtalet om ett vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Indonesien, å andra sidan (avsnitt 7).

2 Ärendet och dess beredning

År 2004 gavs Europeiska kommissionen genom rådsbeslut mandat att inleda förhandlingar om bilaterala ramavtal om partnerskap och samarbete (PSA) med sex av medlemsländerna i Association of Southeast Asian Nations (ASEAN): Brunei, Filippinerna, Indonesien, Malaysia, Thailand och Singapore. Mandatet utvidgades år 2007 till att omfatta förhandlingar med Vietnam. Förhandlingarna med Indonesien påbörjades år 2005 och avslutades i juni 2007. Avtalet paraferades (bekräftades) kort därefter av kommissionen. Indonesien paraferade i juli 2009 efter det att EU:s flygförbud mot indonesiska lufttrafikföretag delvis hävts. Avtalet undertecknades av båda parter i november 2009. Enligt art 48 i avtalet ska parterna ratificera avtalet i enlighet med respektive lands interna procedurer. Detta bör ha skett senast två år efter avtalets undertecknande, dvs. november 2011.

Ramavtalet utgör ett blandat avtal, dvs. både EU och medlemsländerna är avtalsparter tillsammans med Indonesien. Ramavtalet kommer att tillämpas den första dagen efter att parterna anmält till varandra att alla nödvändiga förfaranden avslutats.

Avtalet i svensk lydelse fogas som bilaga till propositionen.

Som en följd av att Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009 har Europeiska unionen ersatt och efterträtt Europeiska gemenskapen och utövar från och med det datumet Europeiska gemenskapens samtliga rättigheter och förpliktelser. Därför ska hänvisning till ”Europeiska gemenskapen” eller ”gemenskapen” i avtalstexten, när så lämpligt, förstås som hänvisningar till ”Europeiska unionen”. I propositionstexten har Lissabonfördragets terminologi använts.

3 Bakgrund

Indonesien är världens fjärde största land till folkmängden sett och har världens största muslimska befolkning. Under de senaste tio åren har landet genomgått en snabb demokratiseringsprocess med stora politiska och ekonomiska framsteg. En omfattande ändring av 1945 års konstitution förde Indonesien avsevärt framåt i demokratiseringsprocessen. I dag är samtliga ledamöter i parlamentet, liksom presidenten och vicepresidenten, valda av folket. Indonesiens ekonomi är den ekonomi i Sydostasien som klarat sig lindrigast i den globala lågkonjunktur som följt i finanskrisens spår 2008–09.

Såsom en av grundarna av ASEAN deltog Indonesien i den dialog mellan EU och ASEAN som inleddes vid det första mötet på ministernivå mellan de båda parterna 1978. Indonesien var också en av undertecknarna av samarbetsavtalet mellan EEG och ASEAN från 1980. Landet har spelat en framträdande roll i ASEAN-sammanhang, men frågan om Östtimor gjorde att EU under flera år hade ett ansträngt

förhållande till Indonesien och i förlängningen till ASEAN. I och med att Indonesien gav upp sina territoriella anspråk på Östtimor 1999 skapades ett nytt läge som gjorde att EU kunde inta en ny och övergripande attityd till Indonesien och dess förhållande till unionen. Sedan dess har relationerna mellan EU och Indonesien fördjupats såväl politiskt som ekonomiskt samt inom handel och när det gäller utvecklingssamarbete.

4 Utvecklingen i Republiken Indonesien

Under början av 1900-talet kontrollerade Holland hela det område som i dag utgör Indonesien. Efter Japans ockupation av området (1942–45) utropade nationalistledaren Soekarno Indonesien som självständig stat. Efter misslyckade holländska försök att återta makten kunde landets självständighet slutligen erkännas internationellt år 1949. Under president Soekarnos ledning (1945–67) kom den heterogena och mångkulturella övärlden, vilken utgörs av ca 17 000 öar och ca 330 etniska grupper, att sammanfogas alltmer till en nation. Soekarnos nationalistiska politik medförde en sekularisering av staten, trots islams dominans. Ekonomiska problem och inre oroligheter undergrävde dock Soekarnos position och ledde år 1965 till ett misslyckat kuppförsök. Den regimvänlige general Soeharto, ledaren för motkuppen, övertog presidentposten och regerade fram till 1998. Denna period karaktäriseras av ett auktoritärt styre kombinerat med ett betydande spelrum för ekonomiska marknadskrafter. Stora ekonomiska framgångar parades med fängslandet av regimkritiker och censur av politik och press, och resulterade till slut i Suhartos avgång som regeringschef år 1998.

Indonesien har under de senaste tio åren gjort stora politiska och ekonomiska framsteg. År 1999 hölls landets första demokratiska val på 40 år. En omfattande konstitutionell reform år 2002 utgjorde ett viktigt steg i den demokratiska processen i Indonesien. I dag är samtliga ledamöter i parlamentet, liksom presidenten och vicepresidenten, valda av folket. Sedan år 2004 leds landet av den reformvänlige tidigare generalen Susilo Bambang Yudhoyono, som år 2009 blev omvald med stor marginal för en andra femårig mandatperiod. Valen år 2009 ansågs generellt väl genomförda och anses ha förankrat demokratin i det indonesiska samhället. President Yudhoyono bedriver ett ambitiöst program för att åtgärda flera av de grundläggande strukturella problem som kvarstår bl.a. omfattande korruption och bristande rättssäkerhet.

Tsunamin år 2004 drabbade landets Aceh-provins särskilt hårt med ca 170 000 människor omkomna. Katastrofen innebar samtidigt en vändpunkt för fredssträngningarna i provinsen. Indonesien är, utöver tsunamin, hårt drabbat av naturkatastrofer och kämpar samtidigt mot utmaningar som återkommande terrordåd.

Den ekonomiska tillväxten har ökat under de senaste åren och den indonesiska marknaden väcker intresse på många håll i världen. Indonesiens ekonomi är den ekonomi i Sydostasien som klarat sig lindrigast undan den globala lågkonjunktur som följt i finanskrisens spår 2008-09. Indonesien var ett av de få länder i världen (tillsammans med Indien och Kina) som uppvisade positiv tillväxt under 2009. Landets

ekonomi är tack vare en sund makroekonomisk politik och en sund finansiell sektor i bättre skick än under Asienkrisen 1997, vilken drabbade landet hårt. Nyinvesteringar och export spelar en allt större roll i tillväxtökningen. De sociala sektorerna i samhället (utbildning och hälsovård) liksom landets infrastruktur är dock fortfarande eftersatta.

Den indonesiska utrikespolitiken präglas av ett alltmer aktivt deltagande i internationella sammanhang. Indonesien är medlem i G20 och deltar aktivt i FN och flera av dess fredsbevarande operationer. Indonesien var pådrivande vid ASEAN:s bildande och har haft en framträdande roll inom organisationen liksom inom den alliansfria rörelsen (NAM). Under senare år har Indonesien alltmer sökt en roll som brobyggare mellan den muslimska världen och väst, vilket märks i flera initiativ för att nå genombrott i Mellanösternkonflikten och främja en demokratisk utveckling i Burma. President Yudhoyonos reforminriktade och mer utåtriktade ledarskap samt fredsuppgörelsen i Aceh, har förbättrat Indonesiens internationella anseende de senaste åren. År 2008 tog presidenten och hans regering på Indonesiens vägnar kollektivt ansvar för de grova brott mot mänskliga rättigheter som begicks i samband med folkomröstningen om självständighet för den tidigare provinsen Östtimor 1999.

5 Sverige och Republiken Indonesien

Sverige erkände den nya staten Indonesien 1949 och länderna etablerade diplomatiska förbindelser 1950. Relationerna har sedan dess varit goda med undantag av en period med början våren 2003. Länderna hade då olika syn på den verksamhet som bedrevs av, i Sverige boende, ledare för den f.d. separatiströrelsen för ett fritt Aceh (GAM) och som av Indonesien anklagades för att stödja väpnat uppror i Indonesien. Den positiva utvecklingen i Aceh sedan tsunamin, framförallt i form av en fredsöverenskommelse mellan GAM och den indonesiska regeringen, i kombination med det stora stöd som Sverige gav Aceh-provinsen i form av återuppbyggnadsstöd och stöd till fredsprocessen, ledde till att förbättra relationerna och att den indonesiska ambassadörsposten i Stockholm på nytt blev tillsatt. I dag betraktas relationerna mellan Indonesien och Sverige som mycket goda.

Indonesien är en av Sveriges största handelspartner i Sydostasien och utgör i dag den snabbast växande marknaden för svensk export i regionen. Flera svenska företag är sedan länge etablerade i Indonesien. Den svenska varuexporten till Indonesien uppgick under första halvåret 2010 till ca 2 miljarder kronor och varuimporten från Indonesien uppgick under samma period till ca 550 miljoner kronor. Handeln med Indonesien minskade kraftigt i samband med Asienkrisen men har på senare år successivt återhämtat sig. Nivåerna är relativt begränsade men den svenska exporten till landet har under året ökat kraftigt, framför allt tack vare Ericssons (med mer än 100 års närvaro i landet) framgångar i samband med Indonesiens introduktion av 3G-nätet. Övrig export utgörs av papper och pappersmassa, maskiner till massaindustrin, jordbruksmaskiner och lastvagnar. Den svenska importen från

Indonesiens storlek, strategiska läge och regionala tyngd gör landet till en viktig partner för Sverige. De politiska relationerna med Indonesien har vidareutvecklats och fördjupats under de senaste åren, vilket återspeglas i ett ständigt ökande besöksutbyte. År 2008 upprättade Sverige och Indonesien en bilateral dialog om mänskliga rättigheter i samband med utrikesminister Carl Bildts besök i Jakarta och möten hålls på årlig basis. År 2009 antog regeringen en ny femårig samarbetsstrategi med Indonesien i vilken demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter, miljö och klimat samt handel och näringslivsutveckling utgör prioriterade samarbetsområden.

6 Ramavtalets innehåll

6.1 Avtalets art och räckvidd

6.1.1 Artiklarna 1–5

Artikel 1 fastställer de principer som ligger till grund för avtalet. Dessa omfattar respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen. Likaså bekräftas här den vikt som parterna fäster vid FN-stadgan och dess värderingar. Republiken Indonesien och Europeiska unionen är överens om att främja hållbar utveckling och att samarbeta för att lösa problemen i samband med klimatförändringarna samt bidra till att millennieutvecklingsmålen uppnås.

Målet för samarbetet är särskilt att upprätta ett bilateralt samarbete inom alla relevanta regionala och internationella forum, utveckla handel och investeringar parterna emellan, upprätta samarbete i migrationsfrågor, i fråga om mänskliga rättigheter och rättsliga frågor samt när det gäller att bekämpa spridningen av massförstörelsevapen. Därtill kommer att bekämpa terrorism och gränsöverskridande brottslighet, att öka båda parter deltagande i subregionala och regionala samarbetsprogram och förstärka båda parter profil i varandras regioner samt att främja förståelsen människor emellan.

Spridningen av massförstörelsevapen betonas särskilt som ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet. Parterna åtar sig därför att samarbeta för att bekämpa denna spridning, bl.a. genom att ansluta sig till relevanta internationella instrument och verka för att förbättra genomförandet av dessa, införa effektiva nationella exportkontroller och upprätta en regelbunden politisk dialog i dessa frågor.

Avtalet lägger grunden för ett rättsligt samarbete som främst inriktas på att utbyta erfarenheter och sakkunskap och bygga upp kapacitet i parternas rättsliga system samt en strävan att utveckla ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och utvisningsärenden. Vidare bekräftar avtalet parternas

uppfattning att de allvarigaste brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att man därmed är överens om att samarbeta angående den indonesiska ratificeringen och genomförandet av internationella instrument på området mänskliga rättigheter, såsom konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord och Romstadgan för den internationella brottmålsdomstolen.

Enligt avtalet ska parterna vidare samarbeta för att, inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 1373 och i enlighet med gällande internationella konventioner, bekämpa terrorism genom utbyte av information, utbyte av synpunkter om medel och metoder för att bekämpa terrorism, samarbete när det gäller att kontrollera att lagstiftningen följs och samarbete för att främja gränskontroll och gränsförvaltning.

6.2 Samarbete i regionala och internationella organisationer

6.2.1 Artikel 6

Parterna åtar sig enligt avtalet att utbyta synpunkter och samarbeta inom ramen för regionala och internationella forum och organisationer, såsom FN, dialogen mellan ASEAN och EU, ASEAN:s regionala forum (ARF), Asien-Europa-mötet (ASEM), FN:s konferens om handel och utveckling (UNCTAD) samt Världshandelsorganisationen (WTO).

6.3 Bilateralt och regionalt samarbete

6.3.1 Artikel 7

Enligt avtalet överenskommer parterna att, på bilateral eller regional nivå eller genom en kombination av dem båda, genomföra verksamhet som rör alla områden för dialog och samarbete inom ramen för avtalet, med särskilt beaktande av frågor som omfattas av bilateralt samarbete. Samarbetet kan t.ex. omfatta anordnande av utbildningsprogram, arbetsgrupper och seminarier, expertutbyten, studier eller annan verksamhet som parterna kommit överens om.

6.4 Samarbete när det gäller handel och investeringar

6.4.1 Artiklarna 8–16

Enligt avtalet ska parterna inleda en dialog om bilaterala och multilaterala handelsfrågor och handelsrelaterade frågor i syfte att stärka de bilaterala handelsförbindelserna och främja framsteg i det multilaterala handelssystemet. Parterna åtar sig att uppnå förbättrade

villkor för marknadstillträde genom att arbeta för avskaffandet av handelshinder och att sträva efter att använda samråd för handelsförmånsordningar i full överensstämmelse med WTO-bestämmelserna samt att hålla varandra underrättade om utvecklingen när det gäller handelspolitik och politiken på handelsrelaterade områden.

Parterna ska diskutera och utbyta information om lagstiftning, certifiering och inspektionsförfaranden när det gäller sanitära och fyto

sanitära frågor, främja användningen av internationella standarder, särskilt inom ramen för WTO-avtalet om tekniska handelshinder, och samarbeta för att förbättra skyddet av immateriella rättigheter. Vidare ska de dela med sig av sin erfarenhet och undersöka möjligheterna att förenkla import-, export- och andra tullförfaranden, öka insynen i handelsregler och utveckla tullsamarbetet. Parterna förklarar sig dessutom intresserade av att överväga att i framtiden ingå ett protokoll om tullsamarbete, inbegripet ömsesidigt bistånd, inom den institutionella ram som fastställs i avtalet. Parterna ska också främja ett ökat investeringsflöde genom att utveckla ett attraktivt och stabilt klimat för ömsesidiga investeringar, arbeta för att konkurrensregler införs och tillämpas effektivt och inleda en fortlöpande dialog när det gäller handel med tjänster som i synnerhet syftar till informationsutbyte om parternas respektive regler och som främjar tillträdet till den andra partens marknad.

6.5 Samarbete inom andra områden

6.5.1 Artiklarna 17–40

I artikel 17 får parterna enligt avtalet samarbeta för att uppnå en balanserad och hållbar utveckling av turismen och vidareutveckla samarbetet för att bevara och optimera naturarvets och kulturarvets potential, lindra de negativa verkningarna av turismen och öka turistföretagens positiva bidrag till den hållbara utvecklingen av lokalsamhällen.

I artiklarna 18–20 förbinder sig parterna att främja samarbetet när det gäller finansiella tjänster, främja utbytet av information och erfarenheter om deras respektive ekonomiska utveckling och ekonomiska politik och sträva efter att fördjupa dialogen mellan sina myndigheter när det gäller ekonomiska frågor. De erkänner även vikten av att öka öppenheten och informationsutbytet i syfte att underlätta kontrollen av åtgärder för att förhindra skatteflykt och är överens om att förbättra samarbetet på detta område. Därutöver ska parterna främja det industripolitiska samarbetet på alla områden i syfte att förbättra konkurrenskraften för små och medelstora företag.

Artiklarna 21–24 framhåller parternas strävan efter att samarbeta inom informationssamhället, vetenskap och teknik, energi och transport. När det gäller informationssamhället är parterna överens om att samarbeta med inriktning på bl.a. främjandet av en omfattande dialog om de olika aspekterna av detta, samtrafikförmåga och driftskompatibilitet mellan parternas nät och tjänster, främjandet av forskningsamarbete och

säkerhetsfrågor med anknytning till informations- och kommunikationsteknik. Parterna är även överens om att samarbeta i frågor av ömsesidigt intresse när det gäller vetenskap och teknik, såsom energi, transport, miljö och naturresurser, samt hälso- och sjukvård. Samarbetet inom energisektorn ska förbättras, i syfte att bl.a. förbättra försörjningstryggheten, utveckla nya och förnybara energikällor, uppnå en rationell användning av energi och öka samarbetet för att bekämpa klimatförändringarna samt möjliggöra ett samband mellan tillgång till energi till rimliga priser och hållbar utveckling. Samarbete på transportområdet ska syfta till att förbättra gods- och passagerartransporter och deras säkerhet, främja säkerheten på sjöfarts- och luftfartsområdet, utvecklingen av mänskliga resurser och miljöskydd samt förbättra effektiviteten i transportsystemen. Detta anges kunna innefatta användning av det europeiska globala satellitnavigeringssystemet Galileo.

Enligt artikel 25 är parterna överens om att främja utbildning och kulturellt samarbete som tar hänsyn till deras mångfald i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om varandras kulturer. Detta innebär bl.a. ett fortsatt stöd för Asien-Europa-stiftelsens (ASEF) verksamhet, samarbete och samråd i Unesco och andra relevanta internationella forum och främjandet av utbyte av information och publikationer, know-how, studenter, experter och tekniska resurser, bl.a. genom Erasmus Mundus-programmet.

I artikel 26 förbinder sig parterna att samarbeta för att främja och värna de mänskliga rättigheterna, vilket bl.a. anges kunna omfatta stöd till genomförandet av den indonesiska handlingsplanen för mänskliga rättigheter, information om och utbildning i mänskliga rättigheter och förstärkning av inrättningar med anknytning till mänskliga rättigheter. Parterna är vidare överens om att en dialog dem emellan om mänskliga rättigheter skulle vara till nytta.

I artiklarna 27–30 uttrycks parternas överenskommelse om vikten av att bevara och förvalta naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt. Parterna ska därför sträva efter att fortsätta sitt samarbete inom ramen för regionala program för miljöskydd, bl.a. genom uppbyggnad av kapacitet avseende klimatförändringen, energieffektivitet och när det gäller att delta i och genomföra multilaterala avtal på miljöområdet, främjande av miljöteknik, miljöprodukter och miljötjänster och förhindrande av olagliga gränsöverskridande förflyttningar av farliga ämnen. Parterna är vidare överens om att det är nödvändigt att skydda, bevara och förvalta skogsresurserna och deras biologiska mångfald på ett hållbart sätt, varför de ska sträva efter att fortsätta sitt samarbete för att bekämpa skogs- och markbränder samt olaglig skogsavverkning och därmed förbunden handel, bl.a. genom att utveckla samarbetsprogram för utveckling av skogscertifikat. Även samarbetet om jordbruks- och landsbygdsutvecklingen ska utvecklas, liksom samarbetet när det gäller hav och fiske.

På hälsoområdet (artikel 31) är parterna överens om att samarbeta i frågor på hälso- och sjukvårdsområdet som är av ömsesidigt intresse med särskild betoning på forskning, förvaltning av hälso- och sjukvårdssystemet, födoämnen, läkemedel, förebyggande hälso- och sjukvård, allvarliga smittsamma sjukdomar såsom fågelinfluensa och

influenzaepidemier, hiv/aids och svåra akuta respiratoriska sjukdomar (sars), icke smittsamma sjukdomar såsom cancer och hjärt- och kärlsjukdomar, trafikskador samt andra hot mot hälsan såsom drogberoende.

Artikel 32 föreskriver att parterna i enlighet med befintliga åtgärder för statistiksamarbete mellan EU och ASEAN ska främja harmoniseringen av statistiska metoder och statistisk praxis, inbegripet insamling och spridning av statistik.

Genom artikel 33 ska parterna engagera sig med det gemensamma målet att förbättra skyddet av personuppgifter, med hänsyn tagen till bästa internationella praxis, såsom i FN:s riktlinjer för reglering av behandlingen av elektroniska dokument som innehåller personuppgifter (FN:s generalforsamlings resolution 45/95 av den 14 december 1990).

I artikel 34 erkänner parterna vikten av att med gemensamma ansträngningar hantera migrationsströmmar mellan parternas territorier. I syfte att stärka samarbetet när det gäller detta ska parterna inleda en omfattande dialog om alla frågor med anknytning till migration, däribland olaglig migration, människosmuggling och människohandel samt skydd av dem som är i behov av internationellt skydd. Samarbetet kommer bl.a. att inriktas på utveckling och genomförande av nationell lagstiftning och praxis, i synnerhet säkerställande av att principen om att inte tillämpa avvisning respekteras, regler om inresetillstånd samt rättigheter och ställning för personer med inresetillstånd, upprättande av en verkningsfull politik för att förebygga olaglig migration, människosmuggling och människohandel samt återvändande av personer som olagligen uppehåller sig i ett land. Parterna är vidare överens om att på begäran föra förhandlingar i syfte att ingå ett avtal om särskilda återtagandeskyldigheter för parterna, däribland en skyldighet om återtagande av egna medborgare och medborgare i andra länder. Ett sådant avtal skulle också gälla statslösa personer.

Artiklarna 35–37 bekräftar parternas överenskommelse om samarbete när det gäller kampen mot organiserad brottslighet och korruption, samarbete som rör narkotikabekämpning och samarbete som avser bekämpning av penningtvätt. Parterna är enligt avtalet överens om att samarbeta och bidra till kampen mot organiserad, ekonomisk och finansiell brottslighet och korruption, bl.a. när det gäller ett effektivt samarbete för att återkräva tillgångar eller medel som härrör från korruptionshandlingar. Detta anges utgöra en av avtalets väsentliga delar. Vidare ska parterna enligt avtalet samarbeta för att sörja för ett övergripande och balanserat tillvägagångssätt när det gäller narkotikabekämpning, i syfte att i största möjliga utsträckning minska utbudet av, handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika. Parterna får dessutom samarbeta för att främja en hållbar alternativ utvecklingspolitik som tar sikte på att i största möjliga utsträckning minska odlingen av olaglig narkotika, särskilt cannabis. Vidare är parterna överens om att samarbeta för att förhindra att deras finansiella system används för att tvätta vinningen av alla former av brottslig verksamhet.

I artikel 38 erkänner parterna det organiserade civila samhällets roll och potentiella bidrag till dialogen och samarbetsprocessen inom avtalets

ram. Parterna är därmed överens om att främja en effektiv dialog med det civila samhället.

I artikel 39 förbinder sig parterna att samarbeta i syfte att modernisera sin offentliga förvaltning, bl.a. genom att sörja för en öppen förvaltning av offentliga medel och för redovisningsskyldighet samt genom att stärka rättsväsendet.

Artikel 40 berör samarbetsformer mellan parterna. Enligt avtalet är parterna överens om att ställa nödvändiga resurser till förfogande i den utsträckning som deras respektive resurser och bestämmelser tillåter detta, i syfte att uppfylla avtalets samarbetsmål. Parterna ska också uppmuntra Europeiska investeringsbanken att fortsätta sin verksamhet i Indonesien.

6.6 Institutionell ram

6.6.1 Artikel 41

Enligt avtalet ska en gemensam kommitté, bestående av företrädare på högsta möjliga tjänstemannanivå från båda sidor, inrättas för att övervaka avtalets funktion och genomförande, fastställa prioriteringar för samarbetsmålen samt lösa problem som uppstår i samband med dess tillämpning eller tolkning. Kommittén ska sammanträda minst vartannat år och får upprätta specialiserade arbetsgrupper som ska bistå den i dess arbete. Den ska dessutom sörja för att de sektorsavtal som har ingåtts eller kommer att ingås mellan parterna fungerar på ett korrekt sätt.

6.7 Slutbestämmelser

6.7.1 Artiklarna 42-50

Artiklarna 42-43 slår fast att parterna genom gemensam överenskommelse får ändra, revidera och utvidga avtalet, inbegripet komplettera det genom avtal eller protokoll inom specifika sektorer eller verksamhetsområden. Avtalet påverkar inte EU-medlemsstaternas befogenheter att samarbeta bilateralt med Indonesien och påverkar inte heller åtaganden som respektive parter gör mot tredje part.

Enligt artikel 44 ska parterna hänskjuta alla tvister om avtalets tillämpning och tolkning till Gemensamma kommittén. Förutom vid väsentliga överträdelse ska den klagande parten avvakta kommitténs förslag på lösning innan parten vidtar några åtgärder med anledning av tvisten.

Artiklarna 45-47 innehåller bestämmelser om territoriell tillämpning och definition av parterna samt om att parterna enligt avtalet är överens om att bevilja bemyndigade experter och tjänstemän som deltar i genomförandet av samarbetet de hjälpmedel som de behöver för att utföra sina uppgifter. Avtalet ska tillämpas inom det territorium där fördraget om Europeiska unionen är tillämpligt och på Indonesiens

territorium. Med ”parterna” avses i avtalet unionen eller dess medlemsstater i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Indonesien, å den andra.

Enligt artikel 48 träder avtalet i kraft när vardera parten har slutfört sina respektive ratificeringsprocedurer och underrättat varandra om detta. Det är sedan giltigt i fem år, med automatisk förlängning i perioder om ett år, såvida inte någon av parterna säger upp avtalet senast sex månader före innevarande periods utgång. Underrättelse lämnas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd respektive Indonesiens utrikesminister. Avtalet upprättas på EU:s samtliga officiella språk och indonesiska. Samtliga texter är lika giltiga.

7 Godkännande av avtalet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner ramavtalet om ett vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Indonesien, å andra sidan.

7.1 Skälen för regeringens förslag

Indonesien är ett viktigt land för Sverige. Våra relationer har vidareutvecklats och fördjupats under de senaste åren, vilket återspeglas i ett ständigt växande spektrum av samarbeten och utbyten. Indonesiens globala betydelse ökar i takt med landets politiska och ekonomiska utveckling. Landet är en viktig handelspartner i Sydostasien och utgör i dag den snabbast växande marknaden för svensk export i regionen. Ramavtalet kommer att underlätta samarbetet och utbytet mellan Sverige och Indonesien, såväl bilateralt som i olika sammanhang inom EU:s ramverk.

Avtalet innehåller bestämmelser om en allomfattande dialog och om grundvalar för relationerna såsom mänskliga rättigheter, nedrustning och icke-spridning, terrorismbekämpning m.m. (artiklarna 1-5) och bygger på de mål som EU har fastställt i de grundläggande fördragen, senast ändrade genom Lissabonfördraget. Dessa mål är grundläggande för alla relationer som EU och dess medlemsstater har med länder i andra regioner och ligger till grund för alla de förhandlingar som EU och dess medlemsstater för med tredje länder. Bestämmelserna, som är framtagna i enlighet med EU:s riktlinjer, utgör ett återkommande avtalsinnehåll för denna typ av avtal.

Regeringen gör sammantaget den bedömningen när det gäller avtalet med Indonesien att det bör anses vara av större vikt och därför enligt 10 kap. 3 § regeringsformen ska godkännas av riksdagen.

Ramavtal om ett vittomspännande partnerskap och
samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess
medlemsstater, å ena sidan, och Republiken
Indonesien, å andra sidan

Prop. 2010/11:88
Bilaga 1

EUROPEISKA
UNIONENS RÅD

Bryssel den 21 oktober 2009
(OR. en)

14032/09

Interinstitutionellt ärende:
2009/0133 (ACC)

ASIE 80
PVD 34
RELEX 864
COMER 160

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Ramavtal om ett vittomspännande partnerskap och samarbete mellan
Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och
Republiken Indonesien, å andra sidan

RAMAVTAL
OM ETT VITTMOSPÄNNANDE PARTNERSKAP
OCH SAMARBETE
MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH
DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH
REPUBLIKEN INDONESIA,
Å ANDRA SIDAN

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,

nedan kallad *gemenskapen*, och

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

REPUBLIKEN UNGERN,

MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND,

fördragsslutande parter i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och fördraget om Europeiska unionen, nedan kallade *medlemsstaterna*,

å ena sidan, och

REPUBLIKEN INDONESIAENS REGERING,

å andra sidan,

nedan kallade *parterna*,

SOM BEAKTAR de vänskapsband som av tradition existerar mellan Republiken Indonesien och gemenskapen och de nära historiska, politiska och ekonomiska band som förenar dem,

SOM BEAKTAR att parterna lägger särskild vikt vid att deras ömsesidiga förbindelser är av omfattande natur,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR parternas anslutning till de principer som fastställs i Förenta nationernas stadga,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR parternas åtagande att iakttä, främja och värna de demokratiska principerna och de grundläggande mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen, fred och internationell rättskipning enligt vad som fastställs i bland annat Förenta nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Romstadgan och andra internationella instrument på området mänskliga rättigheter som tillämpas av båda parter,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR respekten för Republiken Indonesiens suveränitet, territoriella integritet och nationella enighet,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR parternas anslutning till principerna om rättsstaten och god samhällsstyrning och deras önskan att främja ekonomiska och sociala framsteg för sina folk, med beaktande av principen om hållbar utveckling och miljöskyddskraven,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR att de allvarigaste brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att de som anklagas för dessa brott bör ställas inför rätta och, om de befinns skyldiga, straffas på lämpligt sätt, samt att dessa brott på ett effektivt sätt måste lagföras genom att åtgärder vidtas på nationell nivå och genom att det globala samarbetet förbättras,

SOM UTTRYCKER sitt åtagande att till fullo bekämpa alla former av gränsöverskridande organiserad brottslighet och terrorism i enlighet med internationell rätt, inbegripet lagstiftning om de mänskliga rättigheterna, de humanitära principer som gäller för migrations- och flyktingfrågor och internationell humanitär rätt, samt att upprätta ett effektivt internationellt samarbete och inrätta instrument för att utrota denna brottslighet,

SOM ERKÄNNER att antagandet av relevanta internationella konventioner och andra relevanta resolutioner av FN:s säkerhetsråd, däribland dess resolution 1540, ligger till grund för hela det internationella samfundets åtagande att bekämpa spridning av massförstörelsevapen,

SOM ERKÄNNER att det är nödvändigt att stärka de nedrustnings- och icke-spridningsåtaganden som åligger dem enligt internationell rätt i syfte att bland annat undanröja den fara som är förknippad med massförstörelsevapen,

SOM ERKÄNNER betydelsen av samarbetsavtalet av den 7 mars 1980 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Indonesien, Malaysia, Filippinerna, Singapore och Thailand – medlemsländer i Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) samt efterföljande anslutningsprotokoll,

SOM ERKÄNNER betydelsen av att stärka de befintliga förbindelserna mellan parterna i syfte att utvidga samarbetet dem emellan och deras gemensamma önskan att befästa, fördjupa och diversifiera sina förbindelser på områden av ömsesidigt intresse, på grundval av jämlikhet, icke-diskriminering, respekt för den naturliga miljön och till ömsesidig nytta,

SOM BEKRÄFTAR sin önskan att med beaktande av de åtgärder som har vidtagits på det regionala planet utvidga samarbetet mellan gemenskapen och Indonesien på grundval av gemensamma värderingar och till ömsesidig nytta,

SOM HÄNVISAR TILL sina respektive lagar och andra författningar,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

AVDELNING I

ART OCH RÄCKVIDD

ARTIKEL 1

Allmänna principer

1. Respekt för de demokratiska principerna och de grundläggande mänskliga rättigheterna, såsom de fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra internationella instrument på området mänskliga rättigheter som tillämpas av båda parter, är grundläggande för båda parter inrikespolitik och internationella politik och utgör en väsentlig del av detta avtal.
2. Parterna bekräftar att de delar de värderingar som kommer till uttryck i Förenta nationernas stadga.
3. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja hållbar utveckling, samarbeta för att lösa problemen i samband med klimatförändringen och bidra till uppnåendet av millennieutvecklingsmålen.
4. Parterna bekräftar på nytt sitt åtagande när det gäller Parisförklaringen från 2005 om biståndets effektivitet och är överens om att stärka samarbetet i syfte att ytterligare förbättra utvecklingsresultaten.

5. Parterna bekräftar på nytt den vikt de fäster vid principerna om god samhällsstyrning, rättsstaten, inbegripet domstolsväsendets oberoende, och kampen mot korruption.
6. Genomförandet av detta partnerskaps- och samarbetsavtal ska baseras på principerna om jämlikhet och ömsesidig nytta.

ARTIKEL 2

Samarbetsmål

I syfte att stärka sina bilaterala förbindelser åtar sig parterna att föra en allomfattande dialog och främja ytterligare samarbete sig emellan inom alla områden av ömsesidigt intresse.

Ansträngningarna ska särskilt inriktas på följande:

- a) Upprätta ett bilateralt samarbete inom alla relevanta regionala och internationella forum och organisationer.
- b) Utveckla handel och investeringar mellan parterna till ömsesidig nytta.
- c) Upprätta samarbete inom alla handels- och investeringsrelaterade områden av ömsesidigt intresse i syfte att underlätta handels- och investeringsflöden och förebygga och undanröja hinder för handel och investeringar, i förekommande fall även när det gäller nuvarande och framtida regionala initiativ mellan EG och Asean.

- d) Upprätta samarbete inom andra områden av ömsesidigt intresse, framför allt inom turism, finansiella tjänster, skatter och tullar, makroekonomisk politik, industripolitik och små och medelstora företag, informationssamhället, vetenskap och teknik, energi, transport och transportsäkerhet, utbildning och kultur, mänskliga rättigheter, miljö och naturresurser, inbegripet den marina miljön, skogsbruk, jordbruk och landsbygdsutveckling, samarbete på det marina området och på fiskeområdet, folkhälsa, livsmedelssäkerhet, djurhälsa, statistik, skydd av personuppgifter, samarbete för modernisering av statlig och offentlig förvaltning samt immateriell äganderätt.
- e) Upprätta samarbete i migrationsfrågor, inbegripet om laglig och olaglig migration, människosmuggling och människohandel.
- f) Upprätta samarbete i fråga om mänskliga rättigheter och rättsliga frågor.
- g) Upprätta samarbete när det gäller att bekämpa spridningen av massförstörelsevapen.
- h) Upprätta samarbete för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet, t.ex. när det gäller framställning av och handel med narkotika och narkotikaprekursorer samt penningtvätt.
- i) Öka båda parter nuvarande deltagande i relevanta subregionala och regionala samarbetsprogram respektive uppmuntra deras eventuella deltagande i sådana program.
- j) Förstärka båda parter profil i varandras regioner.
- k) Främja förståelsen människor emellan genom samarbete mellan olika icke-statliga organ såsom tankesmedjor, universitet, det civila samhället och medier i form av seminarier, konferenser, ungdomsutbyten och annan verksamhet.

ARTIKEL 3

Att bekämpa spridning av massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, till såväl statliga som icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet.
2. Parterna är därför överens om att samarbeta för och bidra till att bekämpa spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo uppfylla och på det nationella planet genomföra sina förpliktelser enligt multilaterala fördrag och konventioner om nedrustning och ickespridning samt andra multilateralt framförhandlade avtal och internationella förpliktelser enligt Förenta nationernas stadga. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.
3. Parterna är vidare överens om att samarbeta och vidta åtgärder för att förbättra genomförandet av internationella instrument om nedrustning och icke-spridning av massförstörelsevapen som tillämpas av båda parter, bland annat genom att utbyta information, sakkunskap och erfarenheter.
4. Parterna är också överens om att samarbeta och bidra till att bekämpa spridningen av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att vidta åtgärder för att – beroende på vad som är tillämpligt – underteckna, ratificera eller ansluta sig till, samt till fullo genomföra, alla andra relevanta internationella instrument.

5. Parterna är dessutom överens om att samarbeta för att införa effektiva nationella exportkontroller i syfte att förhindra spridning genom att kontrollera export och transitering av varor med anknytning till massförstörelsevapen, bland annat genom kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden och genom effektiva sanktioner mot överträdelser av exportkontrollen.
6. Parterna är överens om att upprätta en regelbunden politisk dialog som ska ledsaga och underbygga dessa delar av avtalet. Denna dialog får föras på regional nivå.

ARTIKEL 4

Rättsligt samarbete

1. Parterna ska samarbeta när det gäller frågor som rör utvecklingen av deras rättsliga system, lagar och rättsinstitut, inbegripet dessas effektivitet, i synnerhet genom att utbyta åsikter och sakkunskap samt genom att bygga upp kapacitet. Parterna ska inom ramen för sina befogenheter och sin behörighet sträva efter att utveckla ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och utvisningsärenden.
2. Parterna bekräftar på nytt att de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade, och att de som är anklagade för dessa brott bör ställas inför rätta, och om de befinns skyldiga straffas på lämpligt sätt.
3. Parterna är överens om att samarbeta när det gäller genomförandet av presidentdecretet om den nationella handlingsplanen för mänskliga rättigheter 2004–2009, inbegripet förberedelserna inför ratificeringen och genomförandet av internationella instrument på området mänskliga rättigheter, såsom konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (genocide) och Romstadgan om den internationella brottmålsdomstolen.
4. Parterna är överens om att en dialog dem emellan när det gäller denna fråga skulle vara till nytta.

ARTIKEL 5

Samarbete för att bekämpa terrorism

1. Parterna, som på nytt bekräftar vikten av att bekämpa terrorism, är överens om att samarbeta för att förhindra och bekämpa terroristhandlingar i enlighet med gällande internationella konventioner, bland annat instrumenten på området mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt, samt i enlighet med sina respektive lagar och andra författningar och med beaktande av FN:s globala strategi mot terrorism, som fastställs i FN:s generalförsamlings resolution nr 60/288 av den 8 september 2006, och EU:s och Aseanländernas gemensamma förklaring av den 28 januari 2003 om samarbete för att bekämpa terrorism.

2. Parterna ska inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 1373 och andra relevanta FN-resolutioner, internationella konventioner och instrument som tillämpas av båda parter samarbeta för att bekämpa terrorism genom bland annat följande:

- Utbyte av information om terroristgrupper och deras stödnätverk i enlighet med internationell och nationell rätt.
- Utbyte av synpunkter om medel och metoder för att bekämpa terrorism, däribland på det tekniska området och på utbildningsområdet, och utbyte av erfarenheter när det gäller terroristbekämpning.

- Samarbete när det gäller kontroll av lagstiftningens efterlevnad, stärkande av den rättsliga ramen och åtgärder mot de förhållanden som befrämjar spridningen av terrorism.
- Samarbete för att främja gränskontroll och gränsförvaltning, stärkt kapacitetsutbyggnad genom upprättande av nätverk, utbildningsprogram, besöksutbyte för högre tjänstemän, akademiker, analytiker och lokala aktörer samt anordnande av seminarier och konferenser.

AVDELNING II

SAMARBETE I REGIONALA OCH INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

ARTIKEL 6

Parterna åtar sig att utbyta synpunkter och samarbeta inom ramen för regionala och internationella forum och organisationer, såsom Förenta nationerna, dialogen mellan Asean och EU, Aseans regionala forum (ARF), Asien–Europa-mötet (Asem), Förenta nationernas konferens om handel och utveckling (Unctad) samt Världshandelsorganisationen (WTO).

AVDELNING III

BILATERALT OCH REGIONALT SAMARBETE

ARTIKEL 7

1. Båda parter är överens om att, på bilateral eller regional nivå eller genom en kombination av båda, genomföra verksamhet som rör alla områden för dialog och samarbete inom ramen för detta avtal, med särskilt beaktande av frågor som omfattas av bilateralt samarbete. Parterna kommer vid valet av lämplig ram att sträva efter att uppnå största möjliga verkningar för alla berörda parter och även öka deras deltagande och samtidigt göra bästa möjliga bruk av de resurser som står till förfogande, varvid de kommer att ta hänsyn till de politiska och institutionella möjligheterna och, i tillämpliga fall, se till att åtgärderna är i överensstämmelse med annan verksamhet där partner från Europeiska gemenskapen och Asean deltar.

2. Gemenskapen och Indonesien får vid behov besluta att utvidga det finansiella stödet till samarbete inom de områden som omfattas av eller har anknytning till avtalet, i enlighet med sina respektive finansiella förfaranden och resurser. Detta samarbete kan omfatta anordnande av utbildningsprogram, arbetsgrupper och seminarier, expertutbyten, studier och annan verksamhet som parterna kommer överens om.

AVDELNING IV

SAMARBETE NÄR DET GÄLLER HANDEL OCH INVESTERINGAR

ARTIKEL 8

Allmänna principer

1. Parterna ska inleda en dialog om bilaterala och multilaterala handelsfrågor och handelsrelaterade frågor i syfte att stärka de bilaterala handelsförbindelserna och främja framsteg i det multilaterala handelssystemet.
2. Parterna åtar sig att i största möjliga utsträckning och till ömsesidig nytta främja utveckling och diversifiering av handeln sig emellan. De åtar sig att uppnå förbättrade villkor för marknadstillträde genom att arbeta för avskaffandet av handelshinder, i synnerhet genom att vid lämplig tidpunkt avskaffa icke-tariffära handelshinder och vidta åtgärder för att förbättra insynen, med hänsyn tagen till det arbete som utförs av internationella organisationer på detta område.
3. Parterna, som är medvetna om att handel spelar en avgörande roll för utveckling och att bistånd i form av handelsförmånsordningar har visat sig vara till nytta för utvecklingsländer, ska sträva efter att i större utsträckning använda samråd för denna typ av bistånd i full överensstämmelse med WTO-bestämmelserna.
4. Parterna ska hålla varandra underrättade om utvecklingen när det gäller handelspolitik och politiken på handelsrelaterade områden, såsom jordbruk, livsmedels säkerhet, djurhälsa, konsumentfrågor, farliga kemiska ämnen och avfallshantering.

5. Parterna ska främja dialog och samarbete i syfte att utveckla sin handel och sina investeringsförbindelser, inbegripet genom att tillhandahålla teknisk kapacitetsuppbyggnad för att lösa problem på de områden som avses i artiklarna 9–16.

ARTIKEL 9

Sanitära och fytosanitära frågor

Parterna ska diskutera och utbyta information om lagstiftning, certifiering och inspektionsförfaranden inom ramen för WTO-avtalet om sanitära och fytosanitära frågor, Internationella växtskyddskonventionen (IPPC), Internationella byrån för epizootiska sjukdomar (OIE) och Codex Alimentarius-kommissionen (CAC).

ARTIKEL 10

Tekniska handelshinder

Parterna ska främja användningen av internationella standarder och samarbeta och utbyta information om standarder, förfaranden för bedömning av överensstämmelse och tekniska föreskrifter, särskilt inom ramen för WTO-avtalet om tekniska handelshinder.

ARTIKEL 11

Skydd av immateriell äganderätt

Parterna ska samarbeta för att, på grundval av bästa praxis, förbättra skyddet och utnyttjandet av immateriell äganderätt och se till att denna respekteras, samt öka spridningen av kunskap därom. Samarbetet får omfatta informations- och erfarenhetsutbyte när det gäller sådana frågor som praxis, främjande, spridning, rationalisering, förvaltning, harmonisering, skydd och effektiv tillämpning av intellektuell äganderätt, förhindrande av missbruk av sådan rätt samt bekämpning av förfalskning och piratkopiering.

ARTIKEL 12

Underlättande av handel

Parterna ska dela med sig av sin erfarenhet och undersöka möjligheterna att förenkla import-, export- och andra tullförfaranden, öka insynen i handelsregler och utveckla tullsamarbetet, även mekanismerna för ömsesidigt administrativt bistånd, samt eftersträva samsyn och gemensamma åtgärder inom ramen för internationella initiativ. Parterna kommer att lägga särskild vikt vid att öka säkerheten inom internationell handel, bland annat när det gäller transporttjänster, och vid att se till att det råder balans mellan underlättandet av handel och kampen mot bedrägerier och oegentligheter.

ARTIKEL 13

Tullsamarbete

Utan att det påverkar tillämpningen av andra former av samarbete som föreskrivs inom ramen för detta avtal förklarar båda parter sig intresserade av att överväga att i framtiden ingå ett protokoll om tullsamarbete, inbegripet om ömsesidigt bistånd, inom den institutionella ram som fastställs i detta avtal.

Artikel 14

Investeringar

Parterna ska främja ett ökat investeringsflöde genom att utveckla ett attraktivt och stabilt klimat för ömsesidiga investeringar på grundval av en fortlöpande dialog som tar sikte på att öka förståelsen för och samarbetet om investeringsfrågor, utforska administrativa mekanismer för att underlätta investeringsflödena och främja ett stabilt, överskådligt, öppet och icke-diskriminerande investeringssystem.

ARTIKEL 15

Konkurrenspolitik

Parterna ska arbeta för att konkurrensregler införs och tillämpas effektivt och att det sprids information som främjar överskådlighet och rättslig säkerhet för företag som är verksamma på den andra partens marknad.

ARTIKEL 16

Tjänster

Parterna ska inleda en fortlöpande dialog som i synnerhet syftar till informationsutbyte om parternas respektive regler och som främjar tillträdet till den andra partens marknad, kapitalkällor och teknik samt handeln med tjänster mellan de båda regionerna och på tredjelands marknader.

AVDELNING V

SAMARBETE INOM ANDRA OMRÅDEN

Artikel 17

Turism

1. Parterna får samarbeta i syfte att förbättra informationsutbytet och fastställa bästa praxis så att det sörs för en balanserad och hållbar utveckling av turismen i enlighet med Världsturistorganisationens globala uppförandekod för turism och de hållbarhetsprinciper som ligger till grund för den lokala Agenda 21-processen.

2. Parterna får utveckla samarbetet för att bevara och optimera naturarvets och kulturarvets potential, lindra de negativa verkningarna av turismen och öka turistföretagens positiva bidrag till den hållbara utvecklingen av lokalsamhällen, bland annat genom att utveckla ekoturism som respekterar lokalsamhällenas integritet och intressen och förbättra utbildningen inom turistnäringen.

ARTIKEL 18

Finansiella tjänster

Parterna är överens om att i överensstämmelse med sina behov och inom ramen för sina respektive program och sin lagstiftning främja samarbetet när det gäller finansiella tjänster.

ARTIKEL 19

Ekonomisk-politisk dialog

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja utbytet av information och erfarenheter om deras respektive ekonomiska utveckling och ekonomiska politik, även när det gäller den ekonomiska politik som förs inom ramen för det regionala ekonomiska samarbetet och den regionala integrationen.

2. Parterna ska sträva efter att fördjupa dialogen mellan sina myndigheter när det gäller ekonomiska frågor som enligt överenskommelse mellan parterna får omfatta sådana områden som penningpolitik, finanspolitik (inbegripet skattepolitik), offentliga finanser, makroekonomisk stabilitet och utlandsskuld.

3. Parterna erkänner vikten av att öka öppenheten och informationsutbytet i syfte att underlätta kontrollen av åtgärder för att förhindra skatteflykt eller skatteundragande, inom ramen för sina respektive rättsliga ramar. De är överens om att förbättra samarbetet på detta område.

ARTIKEL 20

Industripolitiskt samarbete och samarbete kring små och medelstora företag

1. Parterna är överens om att med beaktande av sin ekonomiska politik och sina ekonomiska mål främja det industripolitiska samarbetet på alla områden som bedöms lämpliga i syfte att förbättra konkurrenskraften för små och medelstora företag, bland annat genom följande åtgärder:

- Utbyte av information och erfarenheter om olika sätt att skapa allmänna förutsättningar för små och medelstora företag att förbättra sin konkurrenskraft.
- Främjande av kontakter mellan ekonomiska aktörer, uppmuntran till gemensamma investeringar och upprättande av joint venture-företag och informationsnätverk, framför allt genom befintliga övergripande gemenskapsprogram som stimulerar överföring av mjuk och hård teknik mellan partner.

- Underlättande av tillträdet till finansieringsmöjligheter och marknader, tillhandahållande av information och främjande av innovation genom utbyte av bästa praxis när det gäller finansieringsmöjligheter, framför allt för mikroföretag och småföretag.
 - Gemensamma forskningsprojekt inom utvalda områden av näringslivet och samarbete i fråga om standarder, förfaranden för bedömning av överensstämmelse och tekniska föreskrifter, enligt överenskommelse mellan parterna.
2. Parterna ska underlätta och stödja relevant verksamhet inom den privata sektorn hos bägge parter.

ARTIKEL 21

Informationssamhället

Parterna, som är medvetna om att informations- och kommunikationsteknik är viktiga faktorer i ett modernt samhälle och av avgörande betydelse för ekonomisk och social utveckling, ska sträva efter att samarbeta med inriktning på bland annat följande:

- a) Främja en omfattande dialog om de olika aspekterna av informationssamhället, i synnerhet politiken i fråga om elektronisk kommunikation och reglering, inbegripet samhällsomfattande tjänster, utfärdande av licenser och allmänna tillstånd, skydd av privatlivet och personuppgifter samt tillsynsmyndighetens oberoende och effektivitet.
- b) Samtrafikförmåga och driftskompatibilitet mellan gemenskapens, Indonesiens och sydostasiatiska nät och tjänster.

- c) Standardisering och spridning av ny informations- och kommunikationsteknik.
- d) Främjande av forskningssamarbete mellan gemenskapen och Indonesien när det gäller informations- och kommunikationsteknik.
- e) Gemensamma forskningsprojekt om informations- och kommunikationsteknik (IKT).
- f) Säkerhetsfrågor och säkerhetsaspekter med anknytning till IKT.

ARTIKEL 22

Vetenskap och teknik

1. Parterna är överens om att när det gäller vetenskap och teknik samarbeta i frågor av ömsesidigt intresse, såsom energi, transport, miljö och naturresurser samt hälso- och sjukvård, med hänsyn tagen till den egna politiken.
2. Syftet med detta samarbete ska vara att
 - a) uppmuntra utbyte av information och know-how om vetenskap och teknik, särskilt när det gäller genomförandet av politik och program,
 - b) främja varaktiga förbindelser mellan parternas forskarsamfund, forskningscentrum, universitet och näringsliv,

- c) främja utbildning av personal,
 - d) främja andra former av samarbete enligt överenskommelse mellan parterna.
3. Samarbetet kan anta formen av gemensamma forskningsprojekt och forskningsutbyten, möten och utbildning av vetenskapsmän inom ramen för internationella mobilitetsprogram, i syfte att ge största möjliga spridning av forskningsresultaten.
4. Parterna ska inom ramen för detta samarbete stödja deltagandet av sina respektive högre utbildningsanstalter, forskningscentrum och produktionssektorer, i synnerhet små och medelstora företag.

ARTIKEL 23

Energi

Parterna ska sträva efter att förbättra samarbetet inom energisektorn. För detta ändamål är parterna överens om att främja ömsesidigt fördelaktiga kontakter i syfte att

- a) diversifiera energiutbudet för att förbättra försörjningstryggheten, utveckla nya och förnybara energikällor och samarbeta när det gäller industriell energiverksamhet i alla led,
- b) uppnå en rationell användning av energi med bidrag från både utbuds- och efterfrågesidan och öka samarbetet för att bekämpa klimatförändringarna, inbegripet genom Kyotoprotokollets mekanism för ren utveckling,

- c) främja överföring av teknik som syftar till hållbar energiproduktion och energianvändning,
- d) möjliggöra ett samband mellan tillgång till energi till rimliga priser och hållbar utveckling.

ARTIKEL 24

Transport

1. Parterna ska sträva efter att samarbeta inom alla relevanta områden av transportpolitiken i syfte att förbättra gods- och passagerartransporter och deras säkerhet, främja säkerheten på sjöfarts- och luftfartsområdet, utveckling av mänskliga resurser och miljöskydd samt förbättra effektiviteten i transportsystemen.
2. Detta samarbete kan bland annat omfatta följande:
 - a) Informationsutbyte om parternas respektive politik och praxis i fråga om transport, särskilt avseende transport i städer och på landsbygd, inre vattenvägar och till sjöss, inbegripet logistik och sammankoppling samt driftskompatibilitet när det gäller kombinerade transportnät och förvaltning av vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser.
 - b) Eventuell användning av det europeiska globala satellitnavigeringssystemet (Galileo), särskilt i frågor av ömsesidigt intresse.

- c) En dialog om flygtransporttjänster som ska syfta till att vidareutveckla de bilaterala förbindelserna mellan parterna inom områden av ömsesidigt intresse, däribland till att ändra vissa delar av befintliga bilaterala avtal om lufttransporttjänster mellan Indonesien och enskilda medlemsstater för att göra dem förenliga med parternas respektive lagar och andra författningar och undersöka möjligheterna till ytterligare utveckling av samarbetet på flygtransportområdet.
- d) En dialog om sjötransporttjänster som ska syfta till obegränsat tillträde, på kommersiella grunder, till den internationella marknaden för sjötransport och till internationell handel, överenskommelser om att inte införa klausuler om lastdelning, nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för fartyg som drivs av den andra partens medborgare eller företag samt frågor avseende dörr-till-dörr-transporttjänster.
- e) Genomförande av standarder och föreskrifter om säkerhet och om förebyggande av miljöföreningar, särskilt när det gäller sjö- och luftfartstransport, i överensstämmelse med relevanta internationella konventioner.

ARTIKEL 25

Utbildning och kultur

1. Parterna är överens om att främja utbildning och kulturellt samarbete som tar hänsyn till deras mångfald i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om varandras kulturer.

2. Parterna ska sträva efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja kulturellt utbyte och genomföra gemensamma initiativ inom olika kulturella områden, bland annat gemensamma kulturevenemang. I detta hänseende är parterna också överens om att fortsätta att stödja Asien–Europa-stiftelsens verksamhet.

3. Parterna är överens om att samråda och samarbeta i relevanta internationella forum, såsom Unesco, och utbyta åsikter om den kulturella mångfalden, däribland utvecklingen t.ex. när det gäller ratificeringen och genomförandet av Unescos konvention om främjande av och skydd för mångfalden av kulturella uttryck.

4. Parterna ska vidare lägga vikt vid åtgärder som syftar till att skapa kontakter mellan deras respektive specialistorgan, främja utbyte av information och publikationer, know-how, studenter, experter och tekniska resurser, främja IKT i utbildningen och utnyttja de möjligheter som gemenskapsprogrammen erbjuder i Sydostasien på utbildnings- och kulturområdet liksom den erfarenhet som båda parter har vunnit på detta område. Båda parter är också överens om att främja genomförandet av Erasmus Mundus-programmet.

ARTIKEL 26

Mänskliga rättigheter

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja och värna de mänskliga rättigheterna.

2. Detta samarbete kan bland annat omfatta följande:
 - a) Stöd till genomförandet av den indonesiska handlingsplanen för mänskliga rättigheter.
 - b) Information om och utbildning i mänskliga rättigheter.
 - c) Förstärkning av inrättningar med anknytning till mänskliga rättigheter.
3. Parterna är överens om att en dialog dem emellan om denna fråga skulle vara till nytta.

ARTIKEL 27

Miljö- och naturresurser

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att bevara och förvalta naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt, eftersom detta är förutsättningen för nuvarande och kommande generationers utveckling.
2. Resultatet av världstoppmötet om hållbar utveckling och genomförandet av relevanta multilaterala miljöavtal som tillämpas av båda parter ska beaktas i alla åtgärder som parterna vidtar inom ramen för detta avtal.
3. Parterna ska sträva efter att fortsätta sitt samarbete inom ramen för regionala program för miljöskydd, i synnerhet när det gäller
 - a) miljömedvetenhet och kapacitet att kontrollera lagstiftningens efterlevnad,

- b) uppbyggnad av kapacitet avseende klimatförändringen och energieffektivitet, främst med inriktning på forskning och utveckling, övervakning och analys av klimatförändringen och växthuseffekten, samt inrättandet av program för att lindra verkningarna och främja anpassning,
 - c) uppbyggnad av kapacitet för att delta i och genomföra multilaterala avtal på miljöområdet, inbegripet avtal om biologisk mångfald och biosäkerhet samt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (CITES),
 - d) främjande av miljöteknik, miljöprodukter och miljötjänster, inbegripet uppbyggnad av kapacitet inom miljöförvaltningssystem och när det gäller miljömärkning,
 - e) förhindrande av olagliga gränsöverskridande förflyttningar av farliga ämnen, farligt avfall och andra former av avfall,
 - f) kust- och havsmiljön, bevarande, förorening samt degraderingskontroll,
 - g) lokalt deltagande i miljöskydd och hållbar utveckling,
 - h) jord- och markförvaltning,
 - i) vidtagande av åtgärder för att bekämpa gränsöverskridande rökdissföroreningar.
4. Parterna ska främja ömsesidigt tillträde till sina program på detta område, i överensstämmelse med de specifika villkor som fastställs i programmen.

ARTIKEL 28

Skogsbruk

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att skydda, bevara och förvalta skogsresurserna och deras biologiska mångfald på ett hållbart sätt, eftersom detta är till gagn för nuvarande och kommande generationer.
2. Parterna ska sträva efter att fortsätta sitt samarbete för att bekämpa skogs- och markbränder samt olaglig skogsavverkning och därmed förbunden handel, förbättra skogsförvaltningen och främja ett hållbart skogsbruk.
3. Parterna ska utveckla samarbetsprogram, bland annat på följande områden:
 - a) Samarbete inom relevanta internationella, regionala och bilaterala forum i syfte att främja upprättandet av rättsliga instrument för att bekämpa olaglig skogsavverkning och därmed förbunden handel.
 - b) Kapacitetsuppbyggnad, forskning och utveckling.
 - c) Stöd till utvecklingen av en hållbar skogssektor.
 - d) Utveckling av skogscertifikat.

ARTIKEL 29

Jordbruk och landsbygdsutveckling

Parterna är överens om att utveckla samarbetet när det gäller jordbruks- och landsbygdsutveckling. Till de samarbetsområden som kan vidareutvecklas hör följande:

- a) Jordbrukspolitiken och internationella utsikter för jordbruket i allmänhet.
- b) Möjligheterna att undanröja hinder för handeln med grödor och boskap och produkter därav.
- c) Utvecklingspolitiken på landsbygden.
- d) Kvalitetsstrategier för grödor och boskap samt skyddade geografiska beteckningar.
- e) Marknadsutveckling och främjande av internationella handelsförbindelser.
- f) Utveckling av ett hållbart jordbruk.

ARTIKEL 30

Hav och fiske

Parterna ska främja samarbete på bilateral och multilateral nivå när det gäller hav och fiske, i synnerhet för att främja en hållbar och ansvarstagande utveckling och förvaltning av fiske- och havsresurser. Samarbetet kan omfatta följande:

- a) Informationsutbyte.
- b) Stöd till en hållbar och ansvarstagande långsiktig havs- och fiskepolitik som omfattar bevarande och förvaltning av kust- och havsresurser.
- c) Främjande av insatser för att förhindra och bekämpa olagligt, ej rapporterat och oreglerat fiske.
- d) Marknadsutveckling och kapacitetsuppbyggnad.

ARTIKEL 31

Hälsa

1. Parterna är överens om att samarbeta när det gäller de frågor på hälso- och sjukvårdsområdet som är av ömsesidigt intresse i syfte att stärka insatserna inom följande områden: forskning, förvaltning av hälso- och sjukvårdssystemet, födoämnen, läkemedel, förebyggande hälso- och sjukvård, allvarliga smittsamma sjukdomar såsom fågelinfluensa och influensaepidemier, hiv/aids och svåra akuta respiratoriska sjukdomar (sars), icke smittsamma sjukdomar såsom cancer och hjärt- och kärlsjukdomar, trafikskador samt andra hot mot hälsan såsom drogberoende.
2. Detta samarbete ska i huvudsak ske med hjälp av
 - a) utbyte av information och erfarenheter på de ovannämnda områdena,

- b) program rörande epidemiologi, decentralisering, finansiering av hälso- och sjukvård, lokalt inflytande samt förvaltning av sjuk- och hälsovårdstjänster,
- c) kapacitetssuppleering genom tekniskt bistånd och utveckling av yrkesutbildningsprogram,
- d) program för att förbättra hälso- och sjukvårdstjänster och för att stödja därmed sammanhängande verksamhet bland annat för att minska barna- och mödradödlighet.

ARTIKEL 32

Statistik

Parterna är överens om att i enlighet med befintliga åtgärder för statistiksamarbete mellan gemenskapen och Asean främja harmoniseringen av statistiska metoder och statistisk praxis, inbegripet insamling och spridning av statistik; härigenom skulle det bli möjligt för parterna att på en för båda godtagbar grund använda statistik avseende handel med varor och tjänster, och mera allmänt, statistik avseende alla andra områden som omfattas av detta avtal som lämpar sig för statistisk bearbetning, såsom insamling, analys och spridning av statistik.

ARTIKEL 33

Skydd av personuppgifter

1. Parterna är överens om att engagera sig på detta område med det gemensamma målet att förbättra skyddet av personuppgifter, med hänsyn tagen till bästa internationella praxis, såsom i Förenta nationernas riktlinjer för reglering av behandlingen av elektroniska dokument som innehåller personuppgifter (FN:s generalförsamlings resolution 45/95 av den 14 december 1990).
2. Samarbetet för skydd av personuppgifter kan bland annat omfatta tekniskt bistånd i form av informationsutbyte och sakkunskap med hänsyn tagen till parternas lagar och andra författningar.

ARTIKEL 34

Migrering

1. Parterna bekräftar på nytt vikten av att med gemensamma ansträngningar hantera migrationsströmmarna mellan sina territorier och kommer i syfte att stärka samarbetet inleda en omfattande dialog om alla frågor med anknytning till migration, däribland olaglig migration, människosmuggling och människohandel samt skydd av dem som är i behov av internationellt skydd. Aspekter rörande migration ska tas med i de nationella strategierna för båda parter ekonomiska och sociala utveckling. Båda parter är överens om att beakta humanitära principer när de behandlar migrationsfrågor.

2. Samarbetet mellan parterna bör grunda sig på en bedömning av särskilda behov, som utförs i samråd mellan parterna, och genomförs i enlighet med gällande relevant lagstiftning hos parterna. Samarbetet kommer bland annat att inriktas på följande:

- a) Migrationens grundläggande orsaker.
- b) Utveckling och genomförande av nationell lagstiftning och nationell praxis som är i enlighet med relevant internationell rätt vilken är tillämplig på båda parter, i synnerhet säkerställande av att principen om att inte tillämpa avvisning respekteras.
- c) Frågor som konstaterats vara av ömsesidigt intresse i fråga om viseringar, resedokument och gränskontrollförvaltning.
- d) Regler om inresetillstånd samt rättigheter och ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling och integrering av utländska medborgare som lagligen uppehåller sig i landet, utbildning samt åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
- e) Uppbyggnad av teknisk kapacitet och av personalkapacitet.
- f) Upprättande av en verkningsfull politik för att förebygga olaglig migration, människosmuggling och människohandel, inbegripet frågan om hur smugglings- och människohandelnätverk kan bekämpas och hur offren för denna handel kan skyddas.
- g) Återvändande, under humana förhållanden och i värdiga former, av personer som olagligen uppehåller sig i ett land, inbegripet stöd till deras frivilliga återvändande, samt återtagande av dessa personer i enlighet med punkt 3.

3. Parterna är vidare överens om att inom ramen för samarbetet förhindra och kontrollera olaglig invandring och med beaktande av behovet av att skydda offer för människohandel
- a) identifiera dem som uppger sig vara medborgare i deras land och återta alla de av deras medborgare som vistas olagligen på en medlemsstats eller Indonesiens territorium, när detta begärs och utan onödig försening och andra formaliteter när nationaliteten har fastställts,
 - b) förse sina återtagna medborgare med lämpliga identitetshandlingar för detta ändamål.
4. Parterna är överens om att på begäran föra förhandlingar i syfte att ingå ett avtal om särskilda återtagandeskyldigheter för parterna, däribland en skyldighet om återtagande av egna medborgare och medborgare i andra länder. Detta skulle också gälla statslösa personer.

ARTIKEL 35

Kampen mot organiserad brottslighet och korruption

Parterna är överens om att samarbeta och bidra till kampen mot organiserad, ekonomisk och finansiell brottslighet och korruption genom att till fullo uppfylla sina nuvarande ömsesidiga internationella förpliktelser på detta område, bland annat när det gäller ett effektivt samarbete för att återkräva tillgångar eller medel som härrör från korruptionshandlingar. Denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.

ARTIKEL 36

Samarbete för narkotikabekämpning

1. Parterna ska inom sina respektive rättsliga ramar samarbeta för att sörja för ett övergripande och balanserat tillvägagångssätt genom effektiva åtgärder och samordning mellan de behöriga myndigheterna, inbegripet de som är verksamma inom hälso- och sjukvård, utbildning och brottsbekämpning, däribland tullen, den sociala sektorn, rättsväsendet och inrikespolitiska instanser samt på marknadsregleringsområdet, i syfte att i största möjliga utsträckning minska utbudet av, handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika och dess inverkan på narkotikamissbrukare och samhället i stort och för att arbetet med att förhindra avledningen av kemiska prekursorer till olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen ska bli effektivare.
2. Parterna ska enas om hur de ska samarbeta för att uppnå dessa mål. Åtgärderna ska baseras på gemensamt överenskomna principer som överensstämmer med relevanta internationella konventioner, den politiska förklaringen och den särskilda förklaring om de vägledande principerna för att minska efterfrågan på narkotika som godkändes på Förenta nationernas generalförsamlings tjugonde extra session om narkotika i juni 1998.
3. Samarbetet mellan parterna kan omfatta utbyte av åsikter om lagstiftning och bästa tillvägagångssätt liksom tekniskt och administrativt bistånd inom följande områden: förhindrande och behandling av narkotikamissbruk omfattande ett brett spektrum av åtgärder, t.ex. minskning av skador i samband med narkotikamissbruk, informations- och övervakningscentrum, Utbildning av personal, narkotikarelaterad forskning samarbete med polis- och rättsväsende samt förhindrande av att kemiska prekursorer avleds till olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen. Parterna får komma överens om att inbegripa andra områden.

4. Parterna får samarbeta för att främja en hållbar alternativ utvecklingspolitik som tar sikte på att i största möjliga utsträckning minska odlingen av olaglig narkotika, särskilt cannabis.

ARTIKEL 37

Samarbete för bekämpning av penningtvätt

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att sträva efter och samarbeta för att förhindra att deras finansiella system används för att tvätta vinningen av alla former av brottslig verksamhet, såsom narkotikahandel och korruption.

2. Båda parter är överens om att samarbeta i syfte att ge varandra tekniskt och administrativt bistånd som tar sikte på att utarbeta och genomföra föreskrifter och införa effektivt fungerande mekanismer för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism, däribland återkrävande av tillgångar eller medel som härrör från vinning av brott.

3. Samarbetet ska möjliggöra utbyte av relevanta upplysningar inom ramen för respektive lagstiftning liksom antagande av lämpliga standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarande de standarder som antagits av gemenskapen och relevanta internationella organ som är verksamma på detta område, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt (FATF).

ARTIKEL 38

Det civila samhället

1. Parterna erkänner det organiserade civila samhällets roll (i synnerhet akademikervärldens) och potentiella bidrag till dialogen och samarbetsprocessen inom ramen för detta avtal och är överens om att främja en effektiv dialog med det organiserade civila samhället och sörja för att det faktiskt deltar.
2. Det organiserade civila samhället får i enlighet med de demokratiska principer, lagar och andra författningar som tillämpas av parterna
 - a) delta i den politiska beslutsprocessen på nationell nivå,
 - b) informeras om och, i alla stadier av utvecklingsprocessen, delta i samråd om utvecklings- och samarbetsstrategier och sektorspolitik, särskilt på områden som berör dem,
 - c) se till att det finansiella stöd som de får till sin verksamhet förvaltas på ett öppet sätt,
 - d) delta i genomförandet av samarbetsprogram, inbegripet kapacitetsuppbyggnad, på områden som berör dem.

ARTIKEL 39

Samarbete för att modernisera staten
och den offentliga förvaltningen

Parterna är överens om att på grundval av en bedömning av särskilda behov, som ska utföras i samråd mellan parterna, samarbeta i syfte att modernisera sin offentliga förvaltning, bland annat genom att

- a) öka den organisatoriska effektiviteten,
- b) öka institutionernas effektivitet när det gäller tillhandahållande av tjänster,
- c) sörja för en öppen förvaltning av offentliga medel och för redovisningsskyldighet,
- d) förbättra den rättsliga och institutionella ramen,
- e) bygga upp kapacitet för utformning och genomförande av strategier (tillgång till offentliga tjänster, utformning och genomförande av budgeten, korruptionsbekämpning),
- f) stärka rättsväsendet,
- g) förbättra de rättsvårdande organen och deras funktioner.

ARTIKEL 40

Samarbetsformer

1. Parterna är överens om att ställa nödvändiga resurser, bland annat finansiella medel, till förfogande i den utsträckning som deras respektive resurser och bestämmelser tillåter detta, i syfte att uppfylla de samarbetsmål som fastställs i detta avtal.
2. Parterna ska uppmuntra Europeiska investeringsbanken att fortsätta sin verksamhet i Indonesien, i enlighet med dess förfaranden och kriterier för finansiering och med Indonesiens lagar och andra författningar.

AVDELNING VI

INSTITUTIONELL RAM

Artikel 41

Gemensam kommitté

1. Parterna är överens om att inom ramen för detta avtal inrätta en gemensam kommitté bestående av företrädare på högsta möjliga tjänstemannanivå från båda sidor. Gemensamma kommittén ska ha följande uppgifter:
 - a) Övervaka att detta avtal fungerar och genomförs väl.

- b) Fastställa prioriteringar i förhållande till målen för detta avtal.
- c) Lösa problem som uppstår i samband med tillämpningen eller tolkningen av detta avtal.
- d) Utfärda rekommendationer till signatärparterna i detta avtal för främjande av målen i avtalet och, vid behov, lösa alla tvister som kan uppstå i samband med tillämpningen eller tolkningen av detta avtal.

2. Gemensamma kommittén ska normalt sammanträda minst vartannat år, växelvis i Indonesien och Bryssel, på en dag som ska fastställas genom ömsesidig överenskommelse. Extraordinära möten får också sammankallas genom överenskommelse mellan parterna. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén skall innehas växelvis av de båda parterna. Dagordningen för Gemensamma kommitténs sammanträden ska fastställas genom överenskommelse mellan parterna.

3. Gemensamma kommittén får upprätta specialiserade arbetsgrupper som ska bistå den i dess arbete. Arbetsgrupperna ska vid varje sammanträde lämna en detaljerad rapport om sin verksamhet till Gemensamma kommittén.
4. Parterna är överens om att även tilldela Gemensamma kommittén uppgiften att sörja för att de sektorsavtal eller sektorsprotokoll som ingåtts eller kommer att ingås mellan gemenskapen och Indonesien fungerar på ett korrekt sätt.
5. Gemensamma kommittén ska anta sin arbetsordning för tillämpningen av detta avtal.

AVDELNING VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 42

Klausul om framtida utveckling

1. Parterna får genom gemensam överenskommelse ändra, revidera och utvidga detta avtal i syfte att öka samarbetet, inbegripet komplettera det genom avtal eller protokoll inom specifika sektorer eller verksamhetsområden.
2. Vad beträffar genomförandet av detta avtal får endera parten framföra förslag om att utvidga samarbetsområdets räckvidd, med beaktande av de erfarenheter som gjorts i samband med dess tillämpning.

ARTIKEL 43

Andra avtal

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen får varken detta avtal eller någon åtgärd som vidtas inom ramen för detta avtal påverka medlemsstaternas befogenheter att genomföra bilateralt samarbete med Indonesien eller att, i förekommande fall, ingå nya partnerskaps- och samarbetsavtal med Indonesien.
2. Detta avtal ska inte påverka tillämpningen eller genomförandet av åtaganden som respektive parter gör gentemot tredje part.

ARTIKEL 44

Twistlösningsmekanism

1. Var och en av parterna får till Gemensamma kommittén hänskjuta alla tvister avseende tillämpningen eller tolkningen av detta avtal.
2. Gemensamma kommittén ska i enlighet med artikel 41.1 c och 41.1 d eftersträva att lösa sådana tvister.
3. Om någon av parterna anser att den andra parten inte har uppfyllt något av sina åtaganden enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder. Utom i särskilt brådskande fall ska den dessförinnan förse Gemensamma kommittén med alla relevanta uppgifter som krävs för att göra en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en lösning som är godtagbar för båda parterna.

4. För den korrekta tolkningen och den praktiska tillämpningen av detta avtal är parterna överens om att begreppet "i särskilt brådskande fall" i punkt 3 avser fall då en av parterna väsentligen överträder bestämmelserna i avtalet. En väsentlig överträdelse består av

- i) en vägran att erkänna avtalet, som inte sanktioneras av allmänna folkrättsliga regler, eller
- ii) en överträdelse av en väsentlig del av avtalet enligt artiklarna 1.1 och 3.2 samt artikel 35.

5. Vid valet av åtgärder ska de som minst stör avtalets funktion prioriteras. Åtgärderna ska omedelbart anmälas till den andra parten, och om den andra parten så begär ska parterna samråda om åtgärderna i Gemensamma kommittén.

ARTIKEL 45

Anläggningar

I syfte att underlätta samarbetet inom ramen för detta avtal är båda parterna överens om att bevilja bemyndigade experter och tjänstemän som deltar i genomförandet av samarbetet de hjälpmedel som de behöver för att utföra sina uppgifter, i enlighet med parternas interna regler och föreskrifter.

ARTIKEL 46

Territoriell tillämpning

Detta avtal ska tillämpas inom det territorium där fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är tillämpligt på de villkor som fastställs i det fördraget, å ena sidan, och på Indonesiens territorium, å andra sidan.

ARTIKEL 47

Definition av parterna

I detta avtal avses med "parterna" gemenskapen eller dess medlemsstater eller gemenskapen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Indonesien, å andra sidan.

ARTIKEL 48

Ikraftträdande och varaktighet

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då den senare parten har underrättat den andra parten om att de rättsliga förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål har slutförts.

2. Detta avtal är giltigt i fem år. Det ska automatiskt förlängas med perioder om ytterligare ett år, såvida inte någon av parterna skriftligen underrättar den andra parten, sex månader innan den berörda ettårsperioden har löpt ut, om att den inte har för avsikt att förlänga avtalet.

3. Eventuella ändringar av detta avtal ska ske genom överenskommelse mellan parterna. Ändringarna ska träda i kraft först efter det att den senare parten har underrättat den andra parten om att alla nödvändiga formaliteter har slutförts.

4. Detta avtal får sägas upp av en av parterna genom skriftlig anmälan till den andra parten. Uppsägningen ska träda i kraft sex månader efter det att den andra parten har tagit emot anmälan.

ARTIKEL 49

Underrättelse

Anmälan ska göras till Europeiska unionens råds generalsekreterare och till Indonesiens utrikesminister.

ARTIKEL 50

Giltiga texter

Detta avtal är upprättat på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och indonesiska språken, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Utfärdat i två exemplar i ... [ort] den ... år tjugohundra...

SLUTAKT

AF/CE/ID/sv 1

De befullmäktigade för

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, nedan kallad *gemenskapen*,

och

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

REPUBLIKEN UNGERN,

MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

fördragsslutande parter i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och fördraget om Europeiska unionen, nedan kallade *medlemsstaterna*,

å ena sidan, och

REPUBLIKEN INDONESIA,

å andra sidan,

församlade i ... den ... för att underteckna ramavtalet om omfattande partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Indonesien, å andra sidan, har antagit ramavtalet om omfattande partnerskap och samarbete.

Medlemsstaternas och gemenskapens befullmäktigade och Republiken Indonesiens befullmäktigade noterar följande ensidiga förklaring från Europeiska gemenskapen:

"De bestämmelser i avtalet som omfattas av avdelning IV i tredje delen i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är bindande för Förenade kungariket och Irland som enskilda avtalsslutande parter och inte som del av Europeiska gemenskapen, till dess att Förenade kungariket eller Irland (beroende på vem som berörs) meddelar Republiken Indonesien att det har blivit bundet som del av Europeiska gemenskapen i enlighet med det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Detsamma gäller för Danmark i enlighet med det protokoll om Danmarks ställning som är fogat till dessa fördrag."

Utfärdat i (...) den (...)

Europeiska gemenskapen

Republiken Indonesien

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 mars 2011

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Larsson, Erlandsson, Carlgren, Hägglund, Carlsson, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Hatt

Föredragande: statsrådet Carlsson

Regeringen beslutar proposition Ramavtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Indonesien, å den andra